

Х Николай Йорданов, дирек...

УТВЪРДИЛ: Подписано от: Nikolay Borisov Yordanov

НИКОЛАЙ ЙОРДАНОВ

Директор на БСУ „Христо Ботев” – град Братислава

ПРАВИЛНИК ЗА ДЕЙНОСТТА НА БСУ „ХРИСТО БОТЕВ“ – БРАТИСЛАВА ЗА УЧЕБНАТА 2024-2025 ГОДИНА

I. ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

ПРЕДМЕТ НА ПРАВИЛНИКА

Чл. 1. Този правилник определя устройството и дейността на БСУ „Христо Ботев” – гр. Братислава, Словашка република, свързани с осигуряване на правото на образование в БСУ „Христо Ботев“, както и с устройството, функциите, организацията, управлението и финансирането на системата на училището и се основава на разпоредбите на Закона за предучилищното и училищно обучение на Република България, други закони и Държавните образователни стандарти и поднормативни актове в сферата на образованието на Република България и Закон № 245/2008 г. на Словашката република, други закони и поднормативните актове в сферата на образованието на Словашката република.

Чл. 2. БСУ „Христо Ботев” – гр. Братислава е българско училище в чужбина, създадено е и осъществява дейността си на територията на Словашката република в съответствие със Закона за предучилищното и училищното образование на Република България и при условията на международен договор със Словашката република, по който Република България е страна.

Чл. 3. Българско средно училище „Христо Ботев” е държавно училище в чужбина и провежда българската държавна политика в сферата на образованието при зачитане на законите и действащата поднормативна образователна уредба на Словашката република, въз основа на международен договор, по който Република България е страна, между Република България и Словашката република от м. септември 1995 г. (последен анекс от м. февруари 2024 г.), съгласно който БСУ „Христо Ботев” е включено в мрежата на словашките училища под името „Българско частно основно училище и частна гимназия „Христо Ботев” с адрес по чл. 4, ал. 5 от настоящия правилник.

Чл. 4. (1) БСУ „Христо Ботев” е юридическо лице с нестопанска цел и представлява институция в системата на предучилищното и училищното образование, в която се обучават, възпитават и социализират ученици и се осигуряват условия за завършване на клас и етап и/или за придобиване на степен на образование.

Образованието в БСУ „Христо Ботев” включва участниците в образователния процес и институциите, отношенията и връзките между тях.

(2) Участниците в образователния процес са учениците, учителите и директорът. Образователният процес се подпомага от непедagogически специалисти – технически сътрудник/домакин и главен счетоводител, както и от родителите.

(3) Участниците в образователния процес и институциите си партнират с общините и с други заинтересовани страни.

(4) С настоящия правилник:

1. се определят организацията, методите и средствата на обучение за осигуряване на качествено образование;

2. се определят символи и ритуали в съответствие с принципите на националната идентичност и култура, както и отличителни знаци;

3. се регламентира в рамките на автономията си като учебно звено БСУ „Христо Ботев” самостоятелно да избира и съставя свои училищни учебни планове, да разпределя учебната програма в зависимост от потребностите на учениците, да определя учебните предмети и да разработва учебните програми в случаите, предвидени от ЗПУО на Република България при зачитане на законите и подзаконовите нормативни актове в областта на образованието на Република Словакия;

4. се гарантира правото на БСУ да участва в национални и международни програми и проекти, подпомагащи дейности в областта на образованието и да определя свои политики за развитието си в съответствие със законите на Република България и Република Словакия.

5. се гарантира правото и свободата на училището да решава основни въпроси на образователния процес в съответствие с училищното законодателство и документите на МОН.

(5) БСУ „Христо Ботев” се намира на адрес: гр. Братислава, Словацка република, ул. „Запорожка” № 8, ПК 851 01 и с адрес на управление (седалище на учредителя): гр. София, Република България, ул. „Княз Дондуков” № 2А, ПК 1000 и притежава собствен печат.

ПРИНЦИПИ НА ОБРАЗОВАНИЕТО В БСУ „ХРИСТО БОТЕВ”

Чл. 5. (1) Образованието като процес включва обучение, възпитание и социализация.

(2) Образованието е национален приоритет в Република България и Република Словакия и се реализира в съответствие със следните принципи:

1. осигуряване на правото на училищно образование;

2. ориентираност към интересите и към мотивацията на детето и на ученика, към възрастовите и социалните промени в живота му, както и към способността му да прилага усвоените компетентности на практика;

3. равен достъп до качествено образование и приобщаване на всяко дете и на всеки ученик;

4. равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на училищното образование;

5. запазване и развитие на българската образователна традиция;

6. хуманизъм и толерантност;

7. съхраняване и развиване на културното многообразие и приобщаване чрез българския език;

8. иновативност и ефективност на педагогическите практики и в организацията на образователния процес въз основа на научна обосновааност и прогнозиране на резултатите от

иновациите;

9. прозрачност на управлението и предвидимост на развитието на училищното образование;

10. автономия за провеждане на образователни политики, самоуправление и децентрализация;

11. ангажираност на Република България и Република Словакия, на юридическите лица с нестопанска цел, родители, граждани и други заинтересовани страни и диалог между тях по въпросите на образованието.

Чл. 6. Осигуряване на условия за пълноценното интегриране в българската образователна система на българите, живеещи извън Република България чрез провежданата образователна политика.

ЦЕЛИ НА ОБРАЗОВАНИЕТО В БСУ „ХРИСТО БОТЕВ”

Чл. 7. (1) Основните цели на образованието в БСУ „Христо Ботев” са:

1. интелектуално, емоционално, социално, духовно-нравствено и физическо развитие и подкрепа на всеки ученик в съответствие с възрастта, потребностите, способностите и интересите му;

2. съхраняване, развиване и утвърждаване на българската национална идентичност; придобиване на компетентности, необходими за успешна личностна и професионална реализация и активен граждански живот в съвременните общности;

3. придобиване на компетентности за прилагане на принципите за устойчиво развитие;

4. ранно откриване на заложбите и способностите на всяко дете и ученик и насърчаване на развитието и реализацията им;

5. формиране на устойчиви нагласи и мотивация за учене през целия живот;

6. придобиване на компетентности за разбиране и прилагане на принципите на демокрацията и правовата държава, на човешките права и свободи, на активното и отговорното гражданско участие;

7. формиране на толерантност и уважение към етническата, националната, културната, езиковата и религиозната идентичност на всеки гражданин;

8. формиране на толерантност и уважение към правата на децата, учениците и хората с увреждания;

9. познаване на българските, словашките, европейските и световните културни ценности и традиции;

10. придобиване на компетентности за разбиране на глобални процеси, тенденции и техните взаимовръзки;

11. придобиване на компетентности за разбиране и прилагане на принципите, правилата, отговорностите и правата, които произтичат от членството в Европейския съюз.

(2) БСУ работи за повишаване на качеството на образованието и предотвратяване на ранното отпадане на учениците от училище.

Чл. 8. (1) БСУ „Христо Ботев” осигурява условия за придобиване на основно и средно образование;

(2) Обучението в БСУ се осъществява в дневна и самостоятелна форма, като един ученик не може да се обучава в две или повече форми на обучение едновременно.

(3) Формата на обучение се избира от ученика и/или неговите родители в началото на учебната година и не се променя по време на годината, освен в случаите, предвидени от закони и поднормативните актове към тях.

Чл. 9. (1) Ученици могат да бъдат записвани в БСУ от учебната година, която е с начало в годината на навършване на 6-годишна възраст на детето - по преценка на родителя и при готовност за училище, удостоверена при условия и по ред, определени в държавните образователни стандарти на Република България и Закон № 245/2008 и подзаконовите нормативни актове към него на Словашката република и е задължително до навършване на 16-годишна възраст.

(2) В БСУ могат да постъпват и ученици, отложени с една учебна година, когато

здравословното състояние на детето не позволява постъпването в I клас, установено по ред, определен в нормативните текстове на двете държави

(3) В БСУ могат да постъпват ученици, които навършват 6 години в годината на постъпване на първи клас при подадена молба от родителя и заверено становище на комисията от психолози, установяваща училищна готовност, съгласно законово установената процедура в Словашката република.

(4) Приемане на ученик е всеки случай на:

1. записване в I клас преди началото на съответната учебна година, както и всички случаи на записване за първи път в училищното образование;
2. записване преди началото на съответната учебна година в V, в VIII или в XI клас на места, определени с държавния или допълнителния държавен план-прием, или на места над утвърдения държавен план-прием - в изрично посочените в нормативен акт случаи;
3. всеки случай извън случаите по т. 2 на записване на ученика в друго училище или в друга паралелка на същото училище е преместване;
4. от VII до X клас включително - през цялата учебна година, но когато преместването е в учебно време - не по-късно от 30 учебни дни преди края на всеки учебен срок;
5. в XI клас по същия профил, ако задължителните профилиращи предмети са еднакви или по същата специалност от професия - през цялата учебна година, но когато преместването е в учебно време, не по-късно от 30 учебни дни преди края на всеки учебен срок;
6. В особени случаи и след разрешение на началника на регионалното управление на образованието на територията, на която се намира приемащото училище, премествания от VII до XII клас извън сроковете по т. 2 – 4 може да се извършват, като се представят документи, удостоверяващи причините за преместването.
7. Учениците от V до XII клас може да се преместват в друго училище над утвърдения държавен, съответно допълнителен държавен план-прием, ако 1. постоянният или настоящият адрес на ученика е променен от друго населено място в населеното място на училището, в което желае да се премести или ако 2. условията на физическата среда на приемащото училище позволяват това;
8. При преместването в друго училище над утвърдения държавен, съответно допълнителен държавен план-прием - учениците от XI и XII клас не може да сменят профила или специалност от професия.
9. Учениците се преместват, както следва:
  - а) от V и от VI клас - през цялата учебна година;
  - б) от VII до X клас включително - през цялата учебна година, но когато преместването е в учебно време - не по-късно от 30 учебни дни преди края на всеки учебен срок;
  - в) в XI клас по същия профил, ако задължителните профилиращи предмети са еднакви или по същата специалност от професия - през цялата учебна година, но когато преместването е в учебно време не по-късно от 30 учебни дни преди края на всеки учебен срок;
  - г) в XII клас - не по-късно от 30 учебни дни преди края на първия учебен срок по същия профил, при условие че задължителните профилиращи предмети са еднакви или по същата специалност от професия.

(5) Ученикът се записва със заповед на директора на приемащото училище, след разрешение на министъра на образованието и науката, по мотивирано искане на директора на училището, ако са изпълнени изискванията по ал. 1 - 3. Не се изисква разрешение на министъра на образованието и науката, когато приемащото училище е единствено в населеното място.

(6) До три работни дни от получаване на заявлението директорът на училището потвърждава пред родителя възможността за записването на ученика, уведомява писмено директора на училището, в което ученикът се е обучавал, и му предоставя копие на заявлението по т. 1; при необходимост от получаване на разрешение по чл. 106, ал. 3, чл. 107, ал. 3 и чл. 107а, ал. 4 тридневният срок започва да тече от датата на получаване на разрешението. До датата, посочена в заповедта на директора на приемащото училище, посещава учебните занятия в училището, от което се премества.

(7) При преместване на ученик в задължителна училищна възраст в училище на чужда държава:

1. родителят подава писмено заявление до директора на училището, в което се обучава ученикът, за издаване на удостоверение за преместване;
2. родителят представя документ, издаден от училището на чуждата държава, удостоверяващ възможността ученикът да продължи образованието си при условията на приемащото училище.
3. Документите по т. 2 може да се подават и сканирани по електронен път.
4. В срок до 5 работни дни от подаване на документите по т. 2 директорът на училището, в което се обучава ученикът, издава удостоверение за преместване.

Чл. 10. (1) Задължителното образование в БСУ „Христо Ботев” е бесплатно за учениците. Правото на бесплатно образование се упражнява, като не се заплащат такси за обучението, осигурявано със средства от държавния бюджет на Република България и Словашката република, и се ползва бесплатно материалната база за обучение и за развитие на интересите и способностите на учениците. Не се заплащат такси и за явяване на държавни зрелостни изпити.

(2) То е бесплатно и след задължителната училищна възраст за:

1. българските и словашките граждани по силата на двустранна спогодба, по която Република България е страна;
2. гражданите на друга държава членка на Европейския съюз;
3. гражданите на трети държави:
  - а) с разрешено постоянно пребиваване в Словашката република;
  - б) получили право на дългосрочно или продължително пребиваване в Словашката република, както и за членовете на техните семейства;
  - в) приети по актове на Министерския съвет;
  - г) приети по международен договор, в който този въпрос е уреден;
  - д) за които това е предвидено в специален закон;
  - е) търсещи или получили право на убежище или международна закрила в Словашката република.

(3) На малолетните и непълнолетни чужденци, търсещи или получили международна закрила по реда на Закона за убежището и бежанците на Република България и по нормативни актове на Словашката република, се осигурява бесплатно образование и обучение в БСУ „Христо Ботев” при условията и по реда за българските и словашките граждани.

Чл. 11. За осъществяване на училищното образование в БСУ „Христо Ботев” училището получава държавна субсидия от Република България и от Република Словакия при условията и по реда на ЗПУО, други закони и поднормативни актове за образованието на Република България и Закони №245, №596, №597, № 216, №464, № 188 и прилежащите поднормативни актове на Словашката република.

Чл. 12. В БСУ „Христо Ботев” има Етичен кодекс на училищната общност, разработен на достъпен за учениците език, качен на сайта на училището и приет със съгласието на родители, граждани и други заинтересовани лица .

Чл. 13. Образованието в БСУ „Христо Ботев” е светско като не се допуска налагането на идеологически и/или религиозни доктрини.

Чл. 14. (1) Всеки гражданин упражнява правото си на образование съобразно своите предпочитания и възможности в училище по негов избор, доколкото в ЗПУО на Република България и Закон № 245 на Словашката република и в подзаконовите актове по прилагането им не е предвидено друго.

(2) Изборът по ал. 1 за малолетните се извършва вместо тях и от тяхно име от техните родители, а за непълнолетните - от учениците със съгласието на техните родители.

Чл. 15. (1) Официалният език в БСУ „Христо Ботев” е българският.

(2) Образованието в БСУ „Христо Ботев” се осъществява на български език с изключение на случаите, предвидени в ЗПУО и Закон № 245.

(3) Съобразно изискванията на Словашката република, в БСУ „Христо Ботев”, освен изучаването на предметите „Чужд език” на словашки език и английски език, на друг език – словашки се изучават и предметите „История на Словакия” и „География на Словакия”.

(4) На учениците се осигуряват условия за усвояване на български книжовен език, както и на словашки книжовен език.

(5) Усвояването на българския книжовен език, свързан с изисквания към устната и писмената реч е задължително за учениците, които се обучават в БСУ „Христо Ботев”.

Чл. 16. БСУ „Христо Ботев” прилага усвояването на българския книжовен език, съгласно ЗПУО и ДОС и осъществява усвояването в процеса на образование чрез:

1. обучение по образователното направление и по учебния предмет „Български език и литература”;
2. обучение по останалите образователни направления и учебни предмети, по които обучението се осъществява на български език;
3. процеса на общуване в училището като се спазват книжовно - езиковите норми на българския език при общуването на учителите, директора и непедagogическия персонал с учениците.

Чл. 17. За децата и учениците, за които българският език не е майчин, БСУ „Христо Ботев” създава допълнителни условия за усвояването му с цел подпомагане на образователната интеграция при условия и по ред, определени в държавния образователен стандарт за усвояването на българския книжовен език.

Чл. 18. Учителите са длъжни да преподават на български език и да подпомагат децата и учениците при овладяването и прилагането на книжовно - езиковите му норми при обучението по всички учебни предмети, с изключение на предметите „Чужд език”, „История на Словакия” и „География на Словакия”.

Чл. 19. В БСУ „Христо Ботев” се прилагат държавните образователни стандарти на Република България, представляващи съвкупност от задължителни изисквания за резултатите в системата на предучилищното и училищното образование, както и за условията и процесите за тяхното постигане. Съблюдают се и стандартите, определени с нормативната уредба на Словашката република.

Чл. 20. За учениците от I- XII клас обучението се осъществява чрез общообразователна подготовка (ЗУЧ), разширена подготовка (ИУЧ) и допълнителна подготовка (ФУЧ).

Чл. 21. БСУ „Христо Ботев” се финансира от държавния бюджет чрез бюджета на Министерството на образованието и науката на Република България и чрез бюджета на Министерството на училищата, изследванията, развитието и спорта на Словашката република по силата на международен договор, по който Република България е страна.

Чл. 22. (1) Обучението за придобиване на основно образование се осъществява от I до VII клас включително в два етапа, както следва:

1. начален - от I до IV клас включително, и
2. прогимназиален - от V до VII клас включително.

(2) Обучението за придобиване на средно образование се осъществява от VIII до XII клас включително в два етапа, както следва:

1. първи гимназиален - от VIII до X клас включително, и

2. втори гимназиален - от XI до XII клас включително.

(3) Общият брой учебни седмици за една година за учениците от I до III клас е 32 учебни седмици, за учениците от IV до VI клас – 34 учебни седмици, за учениците от VII до XI клас – 36 учебни седмици, а за учениците от XII клас – 31 учебни седмици.

(4) Началото и краят на учебния ден се определят със заповед на директора всяка учебна година.

(5) Дневната форма на обучение се организира за паралелки в учебни часове през учебния ден и включва обучението на учениците по учебни предмети, а учебният ден за учениците в дневна форма на обучение включва учебните часове и почивките между тях.

Чл. 23. (1) Училищната подготовка се придобива чрез обучение по учебни предмети или модули, а извънкласната подготовка - и чрез обучение или дейности в други форми, в т.ч. кръжоци, чиято дейност се обезпечава с финансиране, предоставяно от Словашката република.

(2) В часовете на класа и при налагащо се заместване на отсъстващ учител може да се изучават теми от областта на глобалното, гражданското, здравното и интеркултурното образование, предприемачеството, управлението на личните финанси и програмирането, защитата на родината, населението и околната среда, както и теми, които формират национално самочувствие, патриотичен дух и родолюбие в децата и учениците при отчитане на националната принадлежност, като разширяват и допълват съдържание, което присъства интегрирано в други учебни предмети.

Чл. 24. Обучението в самостоятелна форма се организира за отделен ученик.

(1) Самостоятелната форма в БСУ включва самостоятелна подготовка и изпити за определяне на годишни оценки по учебните предмети от училищния учебен план като се прилага училищният учебен план за дневна форма, а когато няма паралелка в дневна форма – изработва се училищен учебен план за конкретния ученик и се приема и утвърждава по определения в ЗПУО и поднормативната уредба към него. Самостоятелната форма на обучение е неприсъствена форма. След обсъждане с ученика и/или неговите родители директорът издава заповед за утвърждаване на график на консултациите, които ученикът ще посещава във връзка с обучението си и подготовката за изпити. Графикът му се изпраща по електронна и по обикновена поща;

(2) Оценяването на учениците в самостоятелна форма на обучение се осъществява при спазване на държавния образователен стандарт за оценяване в сесии за определяне на годишна оценка, както следва: януарска и юнска. В случай, че по един или повече предмети ученикът е получил оценка „слаб“ 2 има право да се яви на изпити за промяна на оценката в юлска и в септемврийска поправителна сесия. Учениците, които по здравословни причини, удостоверени с медицински документ, не са се явили на поправителни изпити на редовните сесии, могат да се явят на допълнителна поправителна сесия по ред, определен със заповед на директора на БСУ, но не по-късно от 10 октомври. За XII клас сесиите са януарска и априлска.

Чл. 25. (1) Въз основа на съответния рамков учебен план БСУ разработва училищни учебни планове съобразно интересите на учениците и възможностите си. Училищните учебни планове разпределят учебното време между учебните предмети за придобиване на училищната подготовка.

(2) Структурата на учебния план обхваща три раздела:

1. раздел А - задължителни учебни часове;
2. раздел Б - избираеми учебни часове;
3. раздел В - факултативни учебни часове, като общият брой задължителни и избираеми учебни часове за една учебна седмица не може да е по-малък от 22 и по-голям от 32 учебни часа.

(3) В избираемите учебни часове се осъществява обучение за придобиване на разширената и профилираната подготовка.

(4) Във факултативните учебни часове се осъществява обучение за придобиване на

допълнителната подготовка.

(5) Извън часовете в учебния план се включва за всеки клас, за всяка учебна седмица и по един учебен час за организиране и провеждане на спортни дейности, както и по един учебен час на класа.

(6) Часът на класа се използва за последователно развитие на класа, за патриотично възпитание и за изграждане на граждански компетентности, включително чрез ученическото самоуправление.

(7) Училищният учебен план се приема от педагогическия съвет всяка година и се утвърждава със заповед на директора, като не може да се променя през учебната година.

(8) Всеки има право да завърши определен клас по училищния учебен план, по който е започнал да се обучава в същото училище.

(9) Лицата, прекъснали обучението си, продължават по училищния учебен план, действащ през учебната година, от която обучението продължава.

(10) Съобразно очакваните резултати от обучението по отделните учебни предмети по време на учебната година учениците може да участват в организирани прояви, изяви и мероприятия и организирано да посещават природни обекти, обществени, културни и научни институции.

Посещението и/или участието в прояви, изяви и мероприятия, организирани от други институции и провеждани в населеното място на училището, се разрешават от директора на училището по реда и начина, определени в ал. 11.

(11) Начинът и редът за организирането и провеждането на мероприятията по ал. 10 съдържат:

1. Обсъждане и гласуване на заседание на Педагогическия съвет на тематични и конкретни дейности и мероприятия, които ще се провеждат през учебната година;

2. Писмен доклад до директора от учител или член на комисия, които отговарят за провеждането на съответната дейност или мероприятие до седмица преди провеждането;

3. Провеждане на разговори с родителите на учениците и удостоверяване на информирано съгласие на родителите или настойниците на учениците срещу подпис чрез декларации, в които са описани детайлите на дейността или мероприятиято – дата, час, място на тръгване и пристигане, вид на дейността, ръководител на групата, вид на транспорта и др. в срок до един ден преди провеждане на събитието;

4. Събиране на декларациите от отговорните учители и предаване за завеждане във входящата поща на БСУ;

5. Изготвяне на инструктаж с детайли по т. 3, вписани в бланката, от отговорното лице и запознаване на учениците с него срещу подпис, внасяне на инструктажа във входящата поща на училището до 3 дни преди събитието;

6. Информирание на директора по телефона по време на протичането и след края на събитието, внасяне на писмен доклад във входящата поща на училището за резултатите – ако е необходимо.

(12) Организираното участие на ученици от училището в мероприятия на други институции, се провежда по указания в ал. 11, т.3-6.

Чл. 26. (1) Учебната година е с продължителност 12 месеца и започва на 1 септември. В случай, че 1 септември е почивен ден, тя започва на първия следващ работен ден.

(2) Учебните срокове са два и тяхната продължителност се определя с нормативните документи на Република България и Словашката република.

(3) Продължителността на учебната седмица е пет дни, съобразно графика, съставен при съчетаване на българските и словашките нормативни и поднормативни документи.

(4) Продължителността на учебните часове за учениците от I и II клас е 35 минути, за

учениците от III до IV клас е 40 минути, а за учениците от прогимназиален етап и гимназиална степен – 40 минути.

(5) Началото на учебния ден, продължителността на часовете и на почивките между тях, както и продължителността на дейностите при целодневна организация на учебния ден определят дневното разписание на училището, както следва:

НАЧАЛЕН ЕТАП:

График на учебните часове в I и II клас

1. 8.00 – 8.35
2. 8.45 – 9.20
3. 9.35 – 10.10
4. 10.30 – 11.05
5. 11.15 – 11.50
6. 12.25 – 13.00

График на учебните часове в III и IV клас

1. 8.00 – 8.40
2. 8.50 – 9.30
3. 9.40 – 10.20
4. 10.35 – 11.15
5. 11.25 – 12.05
6. 13.00 – 13.40
7. 13.45 – 14.25

Група за целодневна организация на учебния ден – сборна група I-II клас

I. Понеделник

1. 11:50 - 12:20 – организиран отход и физическа активност (обяд 1-2 клас заедно)
2. 13:10 - 13:45 – занимания по интереси
3. 13:55 – 14:30 – самоподготовка
4. 14:40 – 15:15 – самоподготовка
5. 15:25 – 16:00 – занимания по интереси
6. 16:10 – 16:45 - организиран отход и физическа активност

II. Вторник, сряда, четвъртък и петък

1. 11:50 - 12:20 – организиран отход и физическа активност (обяд 1-2 клас заедно)
2. 12:35 - 13:10 – занимания по интереси
3. 13:25 – 14:00 – самоподготовка
4. 14:15 – 14:50 – самоподготовка
5. 15:05 – 15:40 – занимания по интереси
6. 15:55 – 16:30 - организиран отход и физическа активност

Група за целодневна организация на учебния ден – сборна група-II-III-IV

№	Час/ден	Понеделник	Вторник	Сряда	Четвъртък	Петък
1	11:50 - 12:20	ООФА – 2 клас (обяд)	ООФА – 2 клас (обяд)	ООФА – 2 клас (обяд)	ООФА – 2 клас (обяд)	ООФА – 2 клас (обяд)

2	12:20 – 13:00	2 клас – 6 -ти учебен час ООФА – 3-4 клас (обяд)	2 клас – 6 -ти учебен час ООФА – 3-4 клас (обяд)	2 клас – 6 -ти учебен час ООФА – 3-4 клас (обяд)	2 клас – 6-ти учебен час ООФА – 3-4 клас (обяд)	ООФА – 2 клас ООФА – 3-4 клас (обяд)
3	13:10 – 13:45	ООФА – 2 клас 3-4 клас – 6-ти учебен час	ООФА – 2 клас 3-4 клас – 6-ти учебен час	ООФА – 2 клас 3-4 клас – 6-ти учебен час	ООФА – 2 клас 3-4 клас – 6-ти учебен час	ЗИ – 2 клас 3-4 клас – 6-ти учебен час
4	13:55 – 14:35	СП – 2 клас 7-ми учебен час за 3-4 клас	СП – 2 клас 7-ми учебен час за 3-4 клас	СП – 2 клас ЗИ – 3-4 клас	СП – 2 клас ЗИ – 3-4 клас	СП – 2 клас ЗИ – 3-4 клас
5	14:45 – 15:25	СП – 2 клас ЗИ – 3-4 клас	СП – 2 клас ЗИ – 3-4 клас	СП – 2 клас СП – 3-4 клас	СП – 2 клас СП – 3-4 клас	СП – 2 клас СП – 3-4 клас
6	15:35 – 16:15	ЗИ – 2 клас СП – 3-4 клас	ЗИ – 2 клас СП – 3-4 клас	ЗИ – 2 клас СП – 3-4 клас	ЗИ – 2 клас СП – 3-4 клас	ЗИ – 2 клас СП – 3-4 клас
7	16:25 – 17:05	ЗИ – 2 клас СП – 3-4 клас	ЗИ – 2 клас СП – 3-4 клас	ЗИ – 2 клас ЗИ – 3-4 клас	ЗИ – 2 клас ЗИ – 3-4 клас	2 клас - приключват ООФА – 3-4 клас

Сборна група 2, 3 и 4 клас	Час/ден	Понеделник	Вторник	Сряда	Четвъртък	Петък	
2 клас	1	ООФА	ООФА	ООФА	ООФА	ООФА	
	2	ООФА	ООФА	ООФА	ООФА	ООФА	
	3	СП	СП	СП	СП	ЗИ	
	4	СП	СП	СП	СП	СП	
	5	ЗИ	ЗИ	ЗИ	ЗИ	СП	
	6	ЗИ	ЗИ	ЗИ	ЗИ	ЗИ	
Сборна група 2, 3 и 4 клас	Час/ден	Понеделник	Вторник	Сряда	Четвъртък	Петък	
	3-4 клас	1	Учебен час	Учебен час	Учебен час	Учебен час	Учебен час
		2	ООФА	ООФА	ООФА	ООФА	ООФА
		3	Учебен час	Учебен час	Учебен час	Учебен час	Учебен час
		4	Учебен час	Учебен час	ЗИ	ЗИ	ЗИ
		5	ЗИ	ЗИ	СП	СП	СП
		6	СП	СП	СП	СП	СП
7		СП	СП	ЗИ	ЗИ	ООФА	

ПРОГИМНАЗИАЛЕН И ГИМНАЗИАЛЕН ЕТАП:

1. 8:00 – 8:40
2. 8:50 – 9:30
3. 9:40 – 10:20

4. 10:40 – 11:20
5. 11:30 – 12:10
6. 12:20 – 13:00
7. 13:30 – 14:10
8. 14:15 – 14:55

(6) Дневното разписание се оповестява на електронната страница на училището.

(7) При непредвидени и извънредни обстоятелства продължителността на всеки учебен час може да бъде намалена до 20 минути със заповед от директора на училището.

(8) За определен учебен ден директорът на училището може със заповед да определи различно от утвърденото седмично разписание разпределение на учебните часове при:

1. разместване на часове за определени дни по указания на министъра на образованието и науката във връзка с провеждане на национални и регионални външни оценявания;

2. разместване на часове във връзка с осигуряване на заместване на отсъстващи учители;

3. необходимост от провеждане на два последователни учебни часа по един и същ учебен предмет в рамките на учебния ден, които не са предвидени в седмичното разписание за провеждане на класни работи, както и за реализиране на дейностите по ал.

10;

(9) Ваканциите се определят преди началото на всяка учебна година със заповед от министъра на образованието и науката на Република България и график на Министерството на училищата, изследванията, развитието и спорта на Словашката република.

(10) В графика на учебното време на БСУ се зачита в еднаква степен на спазване на почивните дни, празниците и ваканциите на Република България и Словашката република.

Чл. 27. (1) Организацията на учебния ден за учениците от прогимназиален и гимназиален етап на образование е полудневна, а за учениците от начален етап - целодневна.

(2) Училището организира целодневна организация на учебния ден за учениците от I до IV клас при писмено заявено желание на родителите, регистрирано във входящата поща на училището и съобразно възможностите на училището.

Чл. 28. Почивките между часовете – за учениците от начален етап са от 10 до 15 минути, а за учениците от прогимназиален и гимназиален етап – 10 минути. След третия час се провежда голямо междучасие с продължителност 20 минути. След провеждането на петия или шестия час за учениците се определя 20 (30) – минутна почивка за обедно хранене.

Чл. 29. (1) По време на учебната година учебни дни може да се определят за неучебни или неучебни дни - за учебни, със заповед на министъра на образованието и науката на Република България.

(2) В случай на разместване на почивните дни през годината на основание чл. 154, ал. 2 от Кодекса на труда на Република България обявените почивни дни са неучебни за учениците, съответно обявените работни дни са учебни, освен когато учениците са във ваканция.

(3) В случаите по ал. 1 и ал. 2 директорът на училището извършва организация, с която чрез електронната система на училището или чрез сайта родителите да бъдат уведомени за промяната на графика на учебните дни за текущата учебна година, които не са отразени първоначално.

(4) В случай на извънредни или непредвидени обстоятелства след уведомяване на министъра на образованието и науката може да обявява до три учебни дни за неучебни в една учебна година.

(5) Директорът на БСУ след решение на педагогическия съвет може да обявява до три учебни

дни в една учебна година за неучебни, но присъствени.

(б) Неучебни са и дните, в които образователният процес в училището е временно преустановен по задължително предписание на компетентен орган, определен с нормативен акт.

Чл. 30. (1) Оценяването в БСУ се извършва чрез текущи изпитвания и изпити.

(2) Текущите изпитвания се осъществяват в процеса на обучение, като част от тях са въз основа на проекти. Те са инструмент за обратна връзка и за мотивация за учене. В резултат на текущите изпитвания се поставят текущи оценки и брой точки, въз основа на които се формират срочни или годишни оценки.

(3) Освен ако в съответната учебна програма не е определено друго, минималният задължителен брой текущи изпитвания по учебен предмет или модули за всеки учебен срок за учениците от V до IX клас са:

1. две текущи изпитвания по учебни предмети или модули, изучавани по училищен учебен план с до два учебни часа седмично;
2. три текущи изпитвания по учебни предмети или модули, изучавани по училищен учебен план с 2,5 – 3,5 учебни часа седмично;
3. четири текущи изпитвания по учебни предмети или модули, изучавани по училищен учебен план с 4 и повече учебни часа седмично.
4. едно текущо изпитване по учебни предмети или модули, изучавани по училищен учебен план с 1 учебен час седмично

(4) В минималния задължителен брой текущи изпитвания по ал. 3 се включва текущото изпитване за установяване входното равнище на учениците по учебните предмети или модули, които са изучавали през предходната година в задължителните учебни часове

(5) На учениците от I до III клас включително не се поставят количествени оценки, а въз основа на установените резултати от изпитванията, се поставят оценки само с качествено показател, като по всички учебни предмети се формира обща годишна оценка с качествено показател. Когато качественият показател, изразяващ степента на постигане на очакваните резултати от обучението е еквивалентен на слаб, годишната оценка е „незадоволителен“.

(6) В случаите по ал. 6 системата символи на качествените показатели се определя със заповед на директора на училището след решение на педагогическия съвет. При преместване на ученик копие от заповедта се прилага към документацията.

(7) На учениците от I до III клас включително в края на първия срок и в края на учебната година се издават словашки документи, удостоверяващи с качествено показател постигнатото ниво на знания, умения и отношения, а за учениците от IV до XII клас по всеки учебен предмет или модул се формира годишна оценка с качествено и количествено показател. Поставят се оценки по шестобална система.

(8) Оценката е показател за степента, в която компетентностите, постигнати от учениците в резултат на обучението, съответстват на определените с държавния образователен стандарт за общообразователната подготовка, с държавния образователен стандарт за профилираната подготовка и/или с държавния образователен стандарт за придобиването на квалификация по професия и/или с учебната програма по съответния учебен предмет или модул за съответния клас.

(10) Не се поставят оценки по учебните предмети или дейности, предвидени за изучаване във факултативните часове от училищния учебен план.

(11) Срочна оценка не се формира без наличието на минималния брой текущи изпитвания по чл. 29, ал. 1 от Наредба № 11 от 1 септември 2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците, поради отсъствие на ученика в повече от 25 % от часовете по учебния предмет в съответния вид училищна подготовка. В този случай ученикът полага изпит за определяне на срочна оценка по чл. 7, ал. 3, т. 2. от Наредбата за оценяване на резултатите от обучението на учениците

(12) Не се оформя срочна оценка по учебния предмет физическо възпитание и спорт за ученици, освободени по здравословни причини от изучаването му, ако продължителността на освобождаването не позволява осъществяването на минималния задължителен брой текущи изпитвания.

(13) С решение на ПС срокът за определяне на срочна оценка може да се удължи, но с не повече от един месец за ученик, който няма минималния брой текущи изпитвания по ал. 3 и 5, и е допуснал отсъствия поради продължителни здравословни проблеми, удостоверени с медицински документ, в повече от 25 % от часовете по учебния предмет в съответния вид подготовка.

(14) Изпитите в БСУ са:

1. приравнителни;
2. за определяне на срочна или на годишна оценка по учебен предмет;
3. за промяна на оценката;
4. за установяване степента на постигане на компетентностите, определени в учебната програма по учебен предмет за определен клас;
5. за установяване степента на постигане на компетентностите, определени с държавния образователен стандарт за общообразователната подготовка;
6. държавни зрелостни изпити на Република България и държавни зрелостни изпити на Словашката република.

Чл. 31. В края на IV, VII и X клас се провежда национално външно оценяване за установяване степента на постигане на компетентностите за съответния етап, определени с държавния образователен стандарт за общообразователната подготовка.

Чл. 32. (1) Оценката съдържа качествен и количествен показател, като оценките, които може да се поставят, са "отличен (6)", "много добър (5)", "добър" (4), "среден (3)", "слаб (2)".

(2) При превръщането на получените оценки към оценки по словашката оценъчна система, те се приравняват към оценките, съгласно българския образователен стандарт.

(3) Оценките от националното външно оценяване в края на VII и в края на X клас, както и от държавните зрелостни изпити може да се изразяват само с количествени показатели - в брой точки, без да се приравняват към оценките по ал. 2 – за оценяванията, провеждани от Министерството на образованието на Република България, а за държавните зрелостни изпити по словашки език – по критериите, определени от Министерството на училищата, науката, изследванията и спорта на Република Словакия.

Чл. 33. (1) Ученик завършва успешно клас, ако има годишни оценки най-малко "среден (3)" по всички учебни предмети, предвидени в училищния учебен план за съответния клас в задължителните и в избираемите учебни часове и продължава обучението си в следващия клас.

(2) Ученик в началния етап на основно образование продължава обучението си в следващия клас независимо от годишните си оценки по изучаваните учебни предмети, ако се обучава в дневна, индивидуална или самостоятелна форма и неговата възраст е съответната за този клас или я надхвърля, но с не повече от три години.

Чл. 34. (1) Ученик, който има годишна оценка "слаб (2)" по учебен предмет, полага изпит за промяна на оценката по учебния предмет при условия и по ред, определени със заповед на директора на училището.

(2) В случаите по ал. 1 ученик, който не се е явил или не е положил успешно изпита за промяна на оценката, повтаря класа.

Чл. 35. (1) Учениците от I до III клас включително, които не са усвоили компетентностите, заложили в учебната програма за съответния клас, както и учениците от IV клас, които имат годишна оценка "слаб (2)" по учебен предмет, не полагат изпити за промяна на оценката и не повтарят класа, ако са се обучавали в дневна, индивидуална или самостоятелна форма и възрастта

им е съответната за този клас или я надхвърля, но с не повече от три години.

(2) За учениците по ал. 1, с изключение на тези, които са се обучавали в самостоятелна форма, задължително се организира допълнително обучение по време на лятната ваканция при условия и по ред, определени със заповед на директора на училището. При необходимост допълнителното обучение може да продължи и през следващата учебна година.

Чл. 36. Ученик от XII клас, който има годишна оценка "слаб (2)" по един или по няколко учебни предмета и не се е явил или не е положил успешно изпити за промяна на оценката, не повтаря класа. Той може да се явява на изпити за промяна на оценката без ограничения на броя изпитни сесии при условия и по ред, определени с държавния образователен стандарт за оценяване на резултатите от обучението на учениците.

Чл. 37. (1) Ученик със специални образователни потребности не повтаря класа.

(2) В случай, че бъде сформиран екип от квалифицирани специалисти за оказване на допълнителна подкрепа на личностното развитие в БСУ „Христо Ботев“, който да направи качествена оценка на индивидуалното развитие на детето или ученика, и разработи индивидуална учебна програма, съобразно направената оценка, оценяването се осъществява с оценки само с качествен показател, които може да са: „постига изискванията“, „справя се“ и „среща затруднения“.

(3) Когато се установи, че учениците по ал. 2 са постигнали изискванията на учебната програма по учебен предмет от училищния учебен план, се поставя оценка с качествен и количествен показател и обучението по индивидуална учебна програма по този учебен предмет се преустановява.

Чл. 38. Ученик, който е в самостоятелна форма, при повтаряне на класа се обучава и се явява на изпити само по учебните предмети, по които има оценка "слаб (2)".

Чл. 39. (1) На учениците, завършили обучението си в I, II и III клас, се издава удостоверение за завършен клас, като за резултатите от обучението:

1. в I клас по всички учебни предмети се формира обща годишна оценка с качествен показател;
2. във II и в III клас по всеки учебен предмет се формира годишна оценка с качествен показател;
3. от IV до XII клас по всеки учебен предмет или модул се формира годишна оценка с качествен и количествен показател.

(2) На учениците със словашко гражданство в края на първия учебен срок на всяка учебна година и при завършването на всеки клас се издава документът „извлечение“, утвърден с нормативната уредба на Закон № 245 на Република Словакия.

Чл. 40. (1) Учениците, завършили обучението си в IV клас, получават удостоверение за завършен начален етап на основно образование.

(2) Документът по ал. 1 дава право на продължаване на обучението в прогимназиалния етап на основно образование.

Чл. 41. Учениците, завършили успешно VII клас, придобиват основно образование, което се удостоверява със свидетелство за основно образование. Свидетелството дава право за продължаване на обучението в следващата степен на образование, както и на обучение за придобиване на професионална квалификация. Оценките по всеки учебен предмет при завършване на прогимназиалния етап на основното образование са годишните оценки по учебния предмет, изучаван във всеки от класовете - V, VI и VII.

Чл. 42. Учениците, при успешното си завършване на X клас, получават удостоверение за завършен първи гимназиален етап на средно образование, което им дава право да продължат обучението си във втори гимназиален етап на средно образование и на обучение за придобиване на

професионална квалификация. Окончателните оценки по всеки учебен предмет при завършване на първия гимназиален етап на средното образование се формират с точност до 0,01 като средноаритметични от годишните оценки по учебния предмет, изучаван в класовете от първия гимназиален етап в задължителните и в избираемите учебни часове.

Чл. 43. Учениците, успешно завършили XII клас, стават зрелостници и придобиват право да се явят на държавни зрелостни изпити на Република България и на Словашката република.

Чл. 44. Придобиването на средно образование се удостоверява с диплома за средно образование, в която се вписва и общият успех. Дипломата за средно образование е окончателна и дава право за продължаване на образованието или за професионално обучение.

Чл. 45. (1) Задължителният държавен зрелостен изпит по учебния предмет Български език и литература се полага върху учебно съдържание, изучавано в задължителните учебни часове.

(2) Считано от учебната 2020/2021 г. вторият задължителен държавен зрелостен изпит се полага по учебен предмет, избран от ученика измежду учебните предмети Чужд език, Математика, Информатика, Информационни технологии, Физика и астрономия, Биология и здравно образование, Химия и опазване на околната среда, История и цивилизации, География и икономика, Музика, Изобразително изкуство и Философия, ако ученикът го е изучавал в избираемите учебни часове като профилиращ учебен предмет във втория гимназиален етап на средно образование.

Чл. 46. По свое желание зрелостникът може да положи и до два допълнителни държавни зрелостни изпита по избрани от него учебни предмети измежду учебните предмети: Чужд език, Математика, Информационни технологии, Физика и астрономия, Биология и здравно образование, Химия и опазване на околната среда, История и цивилизации, География и икономика и Философия.

Чл. 47. Учениците, подали по нормативно определения ред в началото на съответната учебна година заявления за полагане на държавни зрелостни изпити по словашки език се явяват на писмен и устен изпит по словашки език.

Чл. 48. (1) Зрелостник, който не се е явил или не е положил успешно някои държавни зрелостни изпити по свое желание получава удостоверение за завършен втори гимназиален етап на средно образование, което дава право на професионално обучение. Удостоверението за завършен втори гимназиален етап не дава право за продължаване на образованието.

(2) Зрелостник, който не се е явил или не е положил успешно допълнителен държавен зрелостен изпит, придобива средно образование, ако е положил успешно задължителните държавни зрелостни изпити. В тези случаи в дипломата за средно образование се вписват само успешно положените допълнителни държавни зрелостни изпити.

(3) Зрелостниците по ал. 1 полагат само задължителния държавен зрелостен изпит, който не са положили успешно. При всяко следващо явяване на държавен зрелостен изпит зрелостникът може да сменя избора си на учебен предмет (с изключение на задължителния държавен зрелостен изпит по учебния предмет Български език и литература).

Чл. 49. Учениците не може да повтарят успешно завършен клас и признат при изпълнение на процедура на валидиране, клас освен ако това не е предвидено в нормативен акт, и повторно да придобиват образование от една и съща степен.

Чл. 50. Приемането на учениците в I клас не може да се извършва въз основа на проверка на способностите им.

Чл. 51. (1) При преместване в БСУ учениците от I до VII клас включително не полагат приравнителни изпити.

1. За учениците с българско гражданство от I до VI клас преместването е възможно през цялата учебна година, а за учениците от следващите класове – не по-късно от 30 дни преди края на учебния срок;

2. За учениците със словашко гражданство във всички класове преместването е

възможно през цялата учебна година.

(2) При преместването си учениците от VIII до XII клас включително полагат приравнителни изпити, когато училищните учебни планове на приемащото училище и училището, от което ученикът се премества, са разработени въз основа на различни рамкови или типови учебни планове.

(3) Преместването на ученици от словашки и други училища се осъществява по време на цялата учебна година, съгласно нормите на установеното местно законодателство.

Чл. 52. Приемането на ученици в БСУ като българско училище в чужбина се извършва и при условия и по ред, определени в акта за откриването му като училище, включено в мрежата на словашката образователна система.

Чл. 53. (1) В БСУ се осигуряват за безвъзмездно ползване познавателни книжки, учебници и учебни комплекти при условия и по ред, определени от Министерския съвет на Република България и институциите на Словашката република.

(2) Учебниците и учебните комплекти, които се предоставят за безвъзмездно ползване на учениците, се избират от учителите, които преподават по учебния предмет в съответния етап от степента на образование, след съгласуване с обществения съвет.

Чл. 54. (1) При заявено желание на родители, чиито брой надвишава 10, БСУ организира и провежда занимания по български език в сборни групи за учениците от начален етап през времето, когато българските официални празници са в работни дни от седмицата, по ред и условия, определени със заповед на директора на училището.

(2) За учениците от начален етап след края на учебната година се организира сборна група за задължително изучаване на български език, въз основа на подадени не по-малко от 10 заявления от родители и при ред и условия, определени със заповед на директора.

ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА УЧЕНИЦИТЕ В БСУ „ХРИСТО БОТЕВ“

Чл. 55. (1) Децата и учениците имат следните права:

1. да бъдат обучавани и възпитавани в здравословна, безопасна и сигурна среда;
2. да бъдат зачитани като активни участници в образователния процес;
3. да избират между учебните предмети, предложени от училището за изучаване в избираемите и във факултативните учебни часове;
4. да получават библиотечно-информационно обслужване след читателска регистрация;
5. да получават информация относно обучението, възпитанието, правата и задълженията си;
6. да получават обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие;
7. да бъдат информирани и консултирани във връзка с избора на образование и/или професия;
8. да участват в проектни дейности;
9. да дават мнения и предложения за училищните дейности, включително за избираемите и за факултативните учебни часове;
10. чрез формите на ученическо самоуправление да участват в обсъждането при решаване на въпроси, засягащи училищния живот и училищната общност, в т. ч. училищния учебен план;
11. да получават съдействие от училището при изразяване на мнението си по въпроси, които пряко ги засягат, както и при участие в живота на общността;
12. да бъдат поощрявани с морални и материални награди.

(2) Ученикът може да отсъства от училище по уважителни причини в следните случаи:

1. по медицински причини, за което представя медицински документ до 3 учебни дни след връщането си в училище, издаден от общопрактикуващ лекар или от лекар в лечебно заведение;
2. поради участие в други дейности извън процеса на училищното образование, като състезания, конкурси, олимпиади, фестивали, концерти, спектакли, изложби и други, при представяне на документ от спортния клуб, в който ученикът членува, от организаторите на дейностите, от институцията, от името на която участва в тях, и след потвърждение от родителя;
3. до 3 учебни дни в една учебна година въз основа на мотивирано писмено заявление от родителя до класния ръководител;

4. до 7 учебни дни в една учебна година с предварително разрешение на директора на училището въз основа на мотивирано писмено заявление от родителя, в което подробно се описват причините за отсъствието.

(3) Заявлението по ал. 2, т. 3 се подава преди отсъствието на ученика, а ако това е невъзможно, родителят уведомява класния ръководител в телефонен разговор или по имейл и подава заявлението до 3 учебни дни след връщането на ученика в училище.

(4) В случай че заявлението по ал. 2, т. 4 не може да се подаде преди отсъствието на ученика, родителят уведомява за това класния ръководител в телефонен разговор или по имейл и подава заявлението до 3 учебни дни след връщането на ученика в училище.

(5) Директорът на училището въз основа на заявлението взема решение дали отсъствията на ученика са по уважителни причини.

(6) За удостоверяване на уважителните причини по ал. 2, т. 1 за учениците в българското училище се прилага действащото законодателство на Република Словакия.

(7) Ученик може да отсъства по уважителни медицински причини от учебния час по учебния предмет Физическо възпитание и спорт, когато за него е противопоказно физическото натоварване и присъствието му в учебния час. Видът на заболяването и заключението за освобождаване от обучение по учебния предмет Физическо възпитание и спорт се удостоверяват с медицински документ.

(8) Не може да отсъства от учебния час по учебния предмет Физическо възпитание и спорт ученик в случаите по ал. 7, за който е противопоказно физическо натоварване, но не и присъствието в учебния час.

(9) Отсъствията на учениците от училище се отчитат в учебни часове.

(10) Закъснение на ученика за учебен час до 20 минути се отчита като половин отсъствие, а закъснение на ученика за учебен час с повече от 20 минути - като едно отсъствие. Номерата на закъснелите ученици се зачертават с една наклонена линия, нанасят в графа „забележка“ и се изписва „закъснели“.

(11) Учениците участват в училищния живот и в организационното развитие на училището чрез различни форми на ученическо самоуправление на ниво паралелка и училище, определени с правилника на училището по предложение на учениците.

Чл. 56. (1) Учениците имат следните задължения:

1. да присъстват и да участват в учебните часове и занимания;
2. да съхраняват авторитета на училището и училищната общност и да допринасят за развитие на добрите традиции;
3. да зачитат правата, честта и достойнството на другите, както и да не прилагат физическо и психическо насилие;
4. да носят отличителни знаци на училището, когато такива са предвидени, или да се явяват в училището с облекло и във вид съгласно изискванията на училищния правилник;
5. да не участват в хазартни игри, да не употребяват тютюн и тютюневи изделия, енергийни напитки, алкохол и наркотични вещества;
6. да не носят оръжие, взривоопасни и остри предмети, както и други предмети, които са източник на повишена опасност;
7. да спазват правилата за поведение в паралелката и в училището;
8. да спазват правилника за дейността на БСУ „Христо Ботев“;
9. да не възпрепятстват със своето поведение и постъпки нормалното протичане на учебните часове;
10. да не използват мобилните си телефони по време на учебните часове;
11. да не напускат района на училището от началото до края на учебния процес. При необходимост да използват източния вход на училището и пешеходната пътека само ако

родител е подписал декларация за съгласие и на негова отговорност;

12. учениците да не носят ценни предмети и електроника в училище. Училището не носи отговорност за тези вещи.

(2) Правилникът за дейността на институцията може да предвиди и други права и задължения за децата и учениците, доколкото те не противоречат на законите за образованието на двете страни.

Чл. 57. (1) Ученик се отписва от училището, когато:

1. се премества в друго училище;
2. се обучава в дневна форма и не е посещавал училище по неуважителни причини за период, по-дълъг от два месеца;
3. се обучава в самостоятелна и не се е явил да положи съответните изпити в три поредни сесии.

(2) В случаите по ал. 2, т. 2 и 3, когато ученикът е в задължителна училищна възраст, директорът на училището уведомява съответната администрация, регионалното управление на образованието и органите за закрила на детето на територията на страната, на която ученикът има постоянен адрес.

Чл. 58. (1) БСУ разработва и прилага програма за:

1. подкрепа за личностно развитие на детето и ученика;
2. изграждане на позитивен организационен климат;
3. утвърждаване на позитивна дисциплина;
4. развитие на училищната общност.

(2) За изграждането на позитивен организационен климат БСУ създава условия за сътрудничество, ефективна комуникация и отношения на загриженост между всички участници в процеса на образование.

(3) При работата с децата и с учениците БСУ основава дейността си на принципа на позитивната дисциплина, който се свързва с мерки и подходи, гарантиращи изслушване на детето и ученика, осъзнаване на причините за проблемното му поведение и предоставяне на възможност за усвояване на добри поведенчески модели спрямо себе си и останалите.

(4) При работата с учениците БСУ основава дейността си на принципа на превенцията на обучителните трудности и ранното оценяване на риска от тях. Тези мерки се прилагат към всички ученици.

Чл. 59. (1) В БСУ е разработен етичен кодекс на училищната общност, който се приема от представители на педагогическия съвет, обществения съвет, настоятелството и на ученическото самоуправление и/ или сдружения и органи, учредени по смисъла на словашкото законодателство по ред, определен в настоящия правилник.

(2) Етичният кодекс е достъпен и разбираем за учениците, поставен на видно място в училищната сграда и е публикуван на интернет страницата на училището.

Чл. 60. (1) В БСУ се предоставя обща подкрепа за личностно развитие, и се прилага в съответствие с индивидуалните образователни потребности на всяко дете и на всеки ученик.

(2) Общата подкрепа за личностно развитие се осигурява от постъпването на детето в училището съобразно индивидуалните му потребности.

(3) Общата подкрепа за личностно развитие е насочена към развиване на потенциала на всяко дете или ученик в училището.

Чл. 61.(1) Общата подкрепа за личностно развитие в БСУ, която е насочена към всички ученици в класа, гарантира участието и изявата им в образователния процес и в дейността на училището и включва:

1. екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;
2. допълнително обучение по учебни предмети;
3. допълнително консултиране по учебни предмети;
4. кариерно ориентиране на учениците;
5. занимания по интереси;
6. библиотечно-информационно обслужване;
7. грижа за здравето;
9. поощряване с морални и материални награди;
10. дейности за превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;
11. дейности за превенция на обучителните затруднения;

Чл. 62. Екипната работа между учителите и другите педагогически специалисти включва обсъждане на дейностите за обща подкрепа, в които се включват децата и учениците и провеждане на регулярни срещи.

Чл. 63. (1) Допълнителното обучение по учебни предмети е насочено към ученици, които имат системни пропуски по даден учебен предмет, които са напреднали по даден учебен предмет и/или за които се препоръчва такова обучение в плана за подкрепа.

(2) Потребностите от допълнителното обучение се определят от учителя по предмета и координатора за организиране и координиране на процеса за осигуряване на обща и допълнителна подкрепа, а за учениците със специални образователни потребности и за учениците с изяви дарби – от екипа за подкрепа за личностно развитие на конкретния ученик.

(3) Когато допълнителното обучение по учебен предмет се провежда в учебни дни извън часовете по училищния учебен план, то е с обща продължителност до 80 учебни часа годишно.

(4) Допълнителното обучение по учебен предмет може да се провежда и по време на лятната ваканция с обща продължителност не повече от 30 учебни часа.

(5) За провеждане на допълнителното обучение директорът на училището уведомява родителите, които са задължени да осигурят присъствието на ученика.

Чл. 64. Консултирането по учебни предмети е достъпно за всички ученици и се провежда извън редовните учебни часове от учителите по предмети ежеседмично в рамките на учебната година, по график, утвърден със заповед от директора за всеки учебен срок.

Чл. 65. Кариерното ориентиране в училищното образование включва взаимно допълващи се дейности за информиране, диагностика, консултиране, посредничество и проследяване с оглед подпомагане на учениците в техния самостоятелен и осъзнат избор на образование и/или професия и осъществяване на връзка между училището и пазара на труда.

Чл. 66. Заниманията по интереси включват:

1. дейности за стимулиране развитието на личностни качества, социални и творчески умения и изяви на способностите в областта на науките, технологиите, изкуствата, спорта, глобалното, гражданското, здравното и интеркултурното образование, образованието за устойчиво развитие, както и за придобиване на умения за лидерство;
2. дейности, свързани с образователни, творчески, възпитателни, спортни и спортно-туристически участия и изяви по проекти, програми и други на общинско, областно, национално и международно равнище;
3. обучение по учебни предмети и модули, както и участие в дейности, чрез които се придобива допълнителна подготовка от учениците, определена в съответствие с чл. 85, ал. 3 ЗПУО.
4. Заниманията по интереси може да се провеждат чрез различни организационни педагогически форми – клуб, състав, ансамбъл, секция, отбор и други.

Чл. 67. Библиотечно-информационното обслужване се осигурява чрез училищната библиотека която осигурява свободен достъп на учениците до информация от различни документални източници в библиотечния фонд и в глобалната мрежа с цел изграждане на навици за четене и компетентности за търсене и ползване на информация.

Чл. 68. (1) Грижата за здравето се осигурява чрез организиране на програми, свързани със здравното образование, здравословното хранене, първа долекарска помощ и други, като в провеждането на дейностите могат да се включват и родителите на децата и учениците.

(2) Родителят е длъжен да предоставя информация за здравословното състояние на детето или ученика и за проведени медицински изследвания и консултации и да информира класния ръководител.

Чл. 69. (1) Учениците се поощряват с морални и с материални награди за високи постижения в образователната дейност, в заниманията по интереси и за приноса им към развитието на училищната общност

(2) Директорът на БСУ „Христо Ботев“ след решение на педагогическия съвет учредява награди за учениците. Наградите, с които се удостоверяват учениците, може да бъдат грамоти, сертификати, плакети, предметни награди, парични награди и други в зависимост от постиженията на учениците и възможностите на училището.

(3) Предложенията за удостоверяване с награди се правят до директора БСУ „Христо Ботев“ от педагогически специалисти, от специалисти, осъществяващи занимания по интереси с деца и ученици, от родители, от ученици в институцията, от други лица и организации.

(4) Предложенията съдържат трите имена на детето или ученика, класа, в който се обучава, мотивите за предложението и информация за конкретните постижения на детето или ученика в подкрепа на направеното предложение.

(5) Учениците в БСУ „Христо Ботев“ може да се награждават с други награди учредени от началникът на регионалното управление на образованието, кмета на общината и министъра на образованието и науката.

(6) Директорът на БСУ „Христо Ботев“ може да изказва „Похвала“ на учениците за дейности и постигнати резултати в образователната дейност, в заниманията по интереси ,за развитие на училищната общност, за издигане авторитета на гимназията на общинско, регионално и национално ниво през учебната година.

(7) Директорът на БСУ „Христо Ботев“, по предложение на педагогическия съвет, може да присъжда награди за учениците за постиженията и изявите им:

1. Грамота по случай 24 май - Деня на българската просвета и култура и на славянската писменост - за постиженията и изявите им, за дейности и постигнати резултати в образователната дейност, в заниманията по интереси , за развитие на училищната общност, за издигане авторитета на гимназията на общинско, регионално и национално ниво;
2. Приз „Ученик на годината“.

(8) Наградите се присъждат със заповед на директора на училището.

(9) Критерии за присъждане на награда „Ученик на годината“:

1. постигнати високи резултати в учебния процес;
2. дейности и постигнати резултати за развитие на училищната общност, за издигане авторитета на гимназията на общинско, регионално и национално ниво през учебната година (участие и класиране на олимпиади, състезания, конкурси и други; участие в извънкласни дейности като художествено-творчески изяви (участие и класиране), в клубна дейност, за спортни постижения (индивидуални, колективни, без представяне в спортните клубове);

3. работа по проекти;
4. други изяви с високи постижения и принос към развитието на училищната общност.

(10) Регламент за избор на „Ученик на годината“:

1. В началото на месец април класният ръководител предлага ученик (ученици), отговарящи на критериите по ал.3.
2. Предложението за удостояване с приз „Ученик на годината“ трябва да бъде мотивирано и представено пред комисия.
3. Комисията в състав – учители и ученици, назначена със заповед на директора, разглежда и обсъжда предложенията и предлага на Педагогическия съвет до 3 кандидатури на ученици, номинирани за приз „Ученик на годината“.
4. Комисията може да предлага за обсъждане на Педагогическия съвет и ученици за награди в различни направления.
5. Педагогическият съвет на свое заседание избира и предлага на директора ученик, на когото да бъде присъден призът „Ученик на годината“ и учениците за награди.
6. Директорът на БСУ „Христо Ботев“ издава заповед за присъждането на ежегодната награда „Ученик на годината“ и награди.
7. Наградата може да се състои от: статуетка, грамота и предметна награда, съпътстващите награди – от грамота и предметна награда и се връчват на Патронния празник на училището – 2 юни.

Чл. 70. (1) Превенцията на насилието и преодоляването на проблемното поведение се изразява във включване на отделни деца и ученици в съответни дейности за въздействие върху вътрешната мотивация, както и оказване на психологическа подкрепа, както следва:

1. обсъждане между ученика и класния ръководител с цел изясняване на възникнал проблем и получаване на подкрепа за разрешаването му;
2. използване на посредник при решаване на конфликт в училище;
3. консултиране на детето или ученика с психолог/педагогически съветник;
4. създаване на условия за включване на ученика в група за повишаване на социалните умения за общуване и за решаване на конфликти по ненасилствен начин;
5. насочване на детето или ученика към занимания, съобразени с неговите потребности;
6. индивидуална подкрепа за ученика от личност, която той уважава (наставничество);
7. участие на ученика в дейности в полза на паралелката или училището, включително определяне на възможности за участие на ученика в доброволчески инициативи;
8. други дейности:
  - (а) изработване от всеки клас заедно с класния ръководител в часа на класа на правила против агресията и тормоза в училище;
  - (б) провеждане на тренинг против агресията и тормоза в училище;
  - (в) провеждане на тренинг с учителите за превенция и откриване на тормоза и агресията в училище;
  - (г) провеждане на консултации с класните ръководители;
  - (д) изпращане на уведомителни писма до родителите на учениците относно успеха и отсъствието на децата;
  - (е) провеждане на консултация с учителите за работа с деца със специални образователни потребности
  - (ж) въвеждане на специална тетрадка (тефтерче) за всеки ученик, където да се записват както похвалите на ученика, така и неговите провинения по време на образователния процес в училище;
  - (з) изработване на план за работа с цял клас или за индивидуална работа с ученик, който се актуализира всяка учебна година;
  - (и) изпращане на писмо с похвала до родителите на конкретен ученик от училището, ако той има отличен успех, високи резултати от различни състезания, конкурси или ако многократно оказва помощ на съучениците си, макар и да няма отлични резултати
  - (й) участие в организацията и провеждането на различни училищни и извънучилищни дейности;
  - (к) разработване и изготвяне на информация/презентация, доклад, есе, реферат по тема,

свързана с проблемното поведение на ученика/извършеното от ученика нарушение.

(2) Психологическата подкрепа по ал. 1 е насочена към децата и учениците, педагогическите специалисти и родителите и се осъществява от психолог.

(3) Психологическата подкрепа включва:

1. създаване на условия за сътрудничество и ефективна комуникация между всички участници в образователния процес;
2. предоставяне на методическа помощ на учителите за превенция на тормоза и насилието и за преодоляване на проблемното поведение на децата и учениците;
3. извършване на групова работа с деца или ученици и/или кризисна интервенция;
4. работа със средата, в която е детето или ученикът – семейството, връстниците.

Чл. 71. (1) Общата подкрепа за личностно развитие в училището за целите на превенцията на обучителните затруднения се изразява във включване на отделни ученици в дейности, като допълнително обучение по отделен учебен предмет с акцент върху обучението по български език, включително ограмотяване на ученици, за които българският език не е майчин и консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове;

(2) Допълнителното обучение по отделен учебен предмет с акцент върху обучението по български език, е насочено към ученици:

1. за които българският език не е майчин, или
2. които имат системни пропуски по даден учебен предмет, изразяващи се в годишна оценка слаб (2), или не са постигнали очакваните резултати, заложили като прагова стойност за успешност при национално външно оценяване, както и за ученици, които напредват при обучението по даден учебен предмет;
3. които срещат затруднения, индикирани чрез срочна оценка слаб (2) или три последователни текущи оценки слаб (2);
4. за които се препоръчва такова обучение в плана за подкрепа.

(3) Допълнителното обучение по български език и литература за учениците по ал. 2, т. 1 е задължително и се осъществява чрез допълнителни учебни часове извън училищния учебен план в съответствие с държавния образователен стандарт за усвояването на българския книжовен език.

(4) Потребностите от допълнителното обучение за учениците по ал. 2, т. 2-4 се определят от учителя по предмета и от координатора за координиране на процеса за обща и допълнителна подкрепа.

(5) Когато допълнителното обучение по учебен предмет се провежда в учебни дни извън часовете по училищния учебен план, то е с обща продължителност до 80 учебни часа годишно – за случаите по ал. 2, т. 1-2, и до 10 учебни часа – за случаите по ал. 2, т. 3.

(6) Общата продължителност на допълнителното обучение по учебен предмет за учениците по ал. 2, т. 4 се определя в плана за подкрепа.

(7) Допълнителното обучение по учебен предмет за ученици по ал. 2, т. 1-2 може да се провежда и по време на лятната ваканция с обща продължителност не повече от 30 учебни часа.

(8) За провеждане на допълнителното обучение директорът на училището уведомява родителите, които са задължени да осигурят присъствието на ученика.

Чл. 72. Дейностите за целите на превенцията на обучителните затруднения се предоставят след обсъждане на информацията от входните равнища по учебни предмети, от индивидуалния напредък в обучението и от наблюдението на развитието на отделни деца или ученици, които срещат затруднения в обучението. Въз основа на обсъждането за отделни деца и ученици се определят дейности от общата подкрепа за личностно развитие за целите на превенцията на обучителните затруднения.

Чл. 73. Дейности от общата подкрепа за целите на превенцията на насилието и преодоляване на проблемното поведение задължително се осъществяват и в неучебно време, включително през ваканциите, съобразно потребностите на децата и учениците с обща продължителност за отделно дете/ученик или за група деца/ученици не повече от 30 учебни часа.

Чл. 74. В случаите, когато дете или ученик получава обща подкрепа и не се отчита напредък в развитието му, в тримесечен срок от предоставянето ѝ, класният ръководител на ученика запознава родителя за необходимостта от извършване на оценка на индивидуалните потребности на детето или ученика.

Чл. 75 (1) За конкретно дете или ученик – със специални образователни потребности, в риск, с изяви дарби, с хронични заболявания, се създава екип за подкрепа на личностното развитие за всяка учебна година със заповед на директора (ако в училището има назначени специалисти с необходимата квалификация).

(2) В състава на екипа по ал. 1 задължително участват психолог и/или педагогически съветник, както и родителя на ученика.

(3) ЕКПО осъществява работа с дете или ученик по конкретен случай и планира конкретни дейности в плана за подкрепа, съобразно наличието на специалисти в БСУ.

(4) При липса на необходимите специалисти, както и невъзможност да се взаимодейства с Център за подкрепа на личностното развитие, поради ситуирането на училището извън Р България, родителите на учениците, които са със специални образователни потребности да бъдат уведомени за необходимостта от допълнителна подкрепа на личностното развитие и насочени към институция в която да се извърши експертна оценка на индивидуалното им развитие и училище в което се предлага адекватна допълнителна подкрепа и ресурсно подпомагане, съобразно потребностите им.

САНКЦИИ НА УЧЕНИЦИТЕ

Чл. 76. (1) За неизпълнение на задълженията, определени в ЗПУО на Република България, Методическите указания и Закон № 245 на Република Словакия и в нормативните актове по тяхното прилагане и в правилника за дейността на БСУ „Христо Ботев”, след изчерпване на останалите механизми за въздействие върху вътрешната мотивация и за преодоляване на проблемното поведение на учениците може да се налагат следните санкции при съчетаване на българските и словашките норми на законодателството в областта на образованието:

1. Забележка с еквивалент по словашкото законодателство - „мъмрене от класния ръководител”;
2. Предупреждение за преместване в друго училище с еквивалент по словашкото законодателство - „мъмрене от директора”;
3. Преместване в друго училище (но не и преди навършване на 16 години от ученика в годината на завършване на класа);
4. Преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение – прилага се за ученици, навършили 16-годишна възраст.

(2) Когато ученикът възпрепятства провеждането на учебния процес, учителят може да го отстрани до края на учебния час.

(3) Когато ученикът се яви в училище с облекло или във вид, които са в нарушение на настоящия правилник, както и когато състоянието му не позволява да участва в учебния процес, той се отстранява от училище до отпадане на основанието за отстраняването му. Такива са:

1. Нехигиеничен и небгрижен, занемарен външен вид, наличие на паразити и др.;
2. Предизвикателно облекло, разкриващо голяма част от интимните части на човешкото тяло, украшения, застрашаващи живота и здравето на ученика и на останалите ученици, аксесоари, насаждащи омраза и агресия и др.;

3. Състояние на алкохолно, наркотично или друг вид опиянение, неадекватност, болестна симптоматика с неустановен произход и др.;

4. Буйстване, проявяване на агресия, застрашаване на живота и здравето на останалите ученици с действия и постъпки и др.

(4) Веднага след приключването на учебния час по ал. 2 или след отстраняването на ученика по ал. 3 се предприемат дейности за мотивация и за преодоляване на проблемното поведение, уведомяват се родителите и се осигуряват дейности за превенция и преодоляване на проблемно поведение.

(5) Мерките по ал. 2 и ал. 3, както и санкциите "предупреждение за преместване в друго училище" и "преместване в друго училище" не се налагат на учениците в класовете от началния етап.

(6) Санкции не се налагат на ученици, когато поведението им е резултат от увреждане или нарушение на здравето, посочено в медицински документи.

Чл. 77. Санкцията "Забележка" може да се налага на ученици при:

1. Отсъствия от учебни занятия без уважителни причини – при 6 и над 6 отсъствия по неуважителни причини и отстранявания от час общо, но не повече от 10;
2. При нарушаване на задълженията, посочени в чл. 53

Чл. 78. Санкцията "Предупреждение за преместване в друго училище" може да се прилага при:

1. Допуснати 10 и над 10, но не повече от 15 отсъствия по неуважителни причини и отстранявания от час общо за учебната година;
2. Системност на нарушаване на задълженията, посочени в чл.53
3. Умишлено предизвикване на ситуации, с които се нарушава нормалния образователен процес в учебните часове и реда в сградата и района на училището;
4. Носене на хладно или огнестрелно оръжие;
5. Използване на бомбички, парализиращи спрейове, палки, възпламенителни и гърмящи пособия;
6. Разпространение на злонамерена информация, включително в интернет пространството;
7. Документална измама;
8. Умишлено повреждане на училищна собственост и документация;
9. Накърняване името и авторитета на учители, включително в интернет пространството;
10. Словесно или физическо сексуално въздействие;
11. Физическа заплаха към учител или ученик, включително в интернет пространството;
12. Използване на нецензурни думи и изрази към учител или служител, включително в интернет пространството;
13. Демонстративен отказ от изпълнение на законни разпореждания на директора, класния ръководител или учител;
14. Организиране на колективни бягства от учебни часове;
15. Фалшифициране на училищна документация.

Чл. 79. Санкциите "Преместване в друго училище" и "Преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение" се налагат за тежки или системни нарушения. Такива са:

1. Увреждане на авторитета на училището чрез публични злонамерени системни изказвания или писмени свидетелства, zlepоставящи институцията, в която ученикът се обучава чрез изрази и действия, съдържащи клевета, лъжа, нецензурни текстове и др., включително и в интернет пространството;
2. Увреждане на авторитета на учителите чрез публични злонамерени системни изрази и действия относно личността, компетенциите и работата на учителя при изпълнение на

служебните му задължения, разпространяване на клевети, лъжи, нецензурни текстове и др., включително и в интернет пространството;

3. Директно посегателство върху училищни и държавни символи – унищожаване, поругаване, окарикатуряване и др.;

4. Директно посегателство върху личността на педагогическия и непедagogическия персонал чрез физическа заплаха, закани, унижаване чрез ползване на материали и средства от учебната среда, заплашителни обаждания, ползване на посредници за оказване на натиск и др., включително и в интернет пространството;

5. Липса на уважение към общочовешките ценности чрез изява на расизъм, дискриминационни и унижителни действия, основани на пол, религия, етническа принадлежност или физически недъг и др.

6. Умишлено рушене на училищна собственост;

7. Унищожаване на лични вещи на учител, служител или ученик.

8. Умишлено предизвикване на ситуации, които застрашават живота на трети лица в сградата и района на училището.

9. При доказано следене, фотографиране, филмиране, запис или други подобни действия без знанието или въпреки изрично несъгласие на ученици, педагогически специалисти и служители, освен в предвидените от закона случаи, с които се уронва доброто име и престижа на лицата и/или училището.

Чл. 80. (1) За едно нарушение не може да бъде наложена повече от една санкция по чл. 199, ал. 1 от ЗПУО и чл. 76, ал. 1 от настоящия правилник. Мерките по чл. 76, ал. 2 и 3 се налагат независимо от санкциите по чл. 76, ал. 1.

(2) Видът на санкцията се определя, като се отчитат причините и обстоятелствата при извършване на нарушението, видът и тежестта му, както и възрастовите и личностните особености на ученика.

Чл. 81. (1) Санкциите са срочни като срокът им е до края на учебната година.

(2) Когато санкциите "предупреждение за преместване в друго училище", "преместване в друго училище" и "преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение" са наложени до 30 учебни дни преди края на втория учебен срок, те влизат в сила от началото на следващата учебна година.

(3) Санкциите "забележка/мъмрене от класния ръководител" и от директора" се налагат със заповед на директора по мотивирано писмено предложение на класния ръководител, а всички останали санкции - със заповед на директора по предложение на педагогическия съвет.

(4) Отстраняването от час по чл. 76, ал. 3 се налага със заповед на директора.

Чл. 82. (1) За откриване на процедура по налагане на санкциите по чл. 76, ал. 1 директорът задължително уведомява родителя, а в случаите по чл. 76, ал. 1, т. 2 - 4 и съответните словашки структури за закрила на детето при предвидените от местното законодателство, случаи.

(2) В процедурата по налагане на санкция малолетният ученик се представлява от родителя си или от оправомощено от родителя лице, а непълнолетният ученик извършва всички действия лично, но със съгласието на родителите си, удостоверено устно или писмено в присъствие на педагог.

(3) Ученикът има право преди налагане на съответната санкция да бъде изслушан и/или писмено да обясни фактите и обстоятелствата, свързани с конкретното нарушение. Изслушването задължително се извършва в присъствието на психолог .

(4) Родителят на ученика има право да присъства на изслушването и да изрази мнение, както и да участва в процедурата по налагане на санкцията.

Чл. 83. (1) Заповедта за налагане на санкцията се издава в 14-дневен срок от предложението

по чл. 81, ал. 3.

(2) В заповедта по ал. 1 се посочват видът на санкцията, срокът и мотивите за налагането ѝ.

(3) Заповедта се съобщава в тридневен срок от издаването ѝ на ученика и на родителя му, а заповедта за налагане на санкция "преместване в друго училище" - и на началника на регионалното управление на образованието.

(4) Заповедта по ал. 1 може да се оспорва по административен ред.

(5) Заповедта по ал. 1 може да се обжалва при условията и по силата на други закони и подзаконовни актове на българската и словашката държава.

Чл. 84. (1) Наложените санкции се отразяват в ученическата книжка, в личния картон и в бележника за кореспонденция на ученика.

(2) При налагане на мярката за отстраняване от часа поради възпрепятстване на учебния процес ученикът няма право да напуска територията на училището по времето на отстраняването му, а се на.

1. При възникнало отстраняване учителят, наложил мярката своевременно и незабавно уведомява директора;

2. За изпълнението на мярката с разпореждане директорът създава условия за работа с ученика за повишаване на мотивацията и социалните им умения за общуване;

(3) Санкциите се заличават с изтичане на срока, за който са наложени, или предсрочно по реда, по който са наложени.

(4) Заличаването се отбелязва в ученическата книжка и в личния картон на ученика.

(5) Директорът на училището със заповед в началото на всяка учебна година определя Училищен координационен съвет за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците в училище:

1. Председателят на Училищен координационен съвет за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците в училище в сътрудничество с членовете на съвета и родителите, консултирайки дейността с директора;

2. Случаите, отнесени към съвета визират индивидуални или групови конфликти, които се нуждаят от противодействие;

3. Всеки член на Училищен координационен съвет за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците в училище изготвя на ротационен принцип съпътстващата документация за всеки отделен случай – мерки, докладни, съобщения, протоколи и др.;

4. Председателят на Училищен координационен съвет за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците в училище прави папка - досие на работата на съвета, където съхранява документите и при поискване представя копия на ръководството и/или съответните органи.

Чл. 85. (1) Сътрудничеството и взаимодействието между родителите и училището се осъществяват чрез индивидуални консултации, родителски срещи, обучения, както и всеки път, когато конкретна ситуация или поведение на ученика го прави необходимо.

(2) Средство за постоянна връзка между училището и родителя е бележникът за кореспонденция.

(3) Средство за връзка със семейството на ученика може да бъде и електронната поща на един от родителите, както и електронният дневник на паралелката или електронната комуникационна система на БСУ.

Чл. 86. Права на родителите:

1. периодично и своевременно да получават информация за успеха и развитието на децата им в образователния процес, за спазването на правилата в училището и за приобщаването им към общността;
2. да се срещат с ръководството на училището, с класния ръководител, с учителите и с другите специалисти в определеното приемно време или в друго удобно за двете страни време;
3. да се запознаят с училищния учебен план;
4. да присъстват и при желание от тяхна страна да бъдат изслушвани, когато се решават въпроси, които засягат права и интереси на детето или ученика;
5. най-малко веднъж годишно да получават информация, подкрепа и консултиране в б. б. училището по въпроси, свързани с образованието, с кариерното ориентиране и с личностното развитие на децата им;
7. да избират и да бъдат избирани в обществения съвет на училището; да изразяват мнение и да правят предложения за развитие на БСУ.

Чл. 87. (1) Родителите имат следните задължения:

1. да осигуряват редовното присъствие на ученика в училище, като уведомяват своевременно в случаите на отсъствие на ученика, а именно:
  - (а) до три дни от началната дата на отсъствие, което трае повече от 3 дни;
  - (б) в същия ден, в който ученикът е почувствал моментно неразположение и отсъствието ще трае един ден;
2. редовно да се осведомяват за своите деца относно приобщаването им в училищната среда, успеха и развитието им в образованието и спазването на училищните правила;
3. да спазват правилника за дейността на училището и да съдействат за спазването му от страна на ученика;
4. да участват в процеса на изграждане на навици за самоподготовка като част от изграждането на умения за учене през целия живот;
5. да участват в родителските срещи;
6. да се явяват в училището след покана от учител, директор или друг педагогически специалист в подходящо за двете страни време.

(2) Родителите, чиито деца се обучават в самостоятелна форма на обучение, както и в самостоятелна организация, са длъжни да гарантират постигането на целите на обучението, да осигурят необходимите условия за обучение, познавателни книжки, учебници и учебни помагала, както и да прилагат по свой избор методики и подходи, съобразени с възрастта, индивидуалните потребности и интересите на ученика, ако той не е навършил 18 годишна възраст.

ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ

Чл. 88. (1) Педагогическите специалисти имат следните права:

1. да бъдат зачитани правата и достойнството им;
2. да определят методите и средствата за провеждане на образователния процес съобразно принципите и целите, определени в този закон;
  - (а) Учителят самостоятелно планира дидактическата си работа за практическото изпълнение на заложените цели на обучението и за постигане на очакваните резултати в съответната учебна програма за придобиване на общообразователната подготовка в съответствие с предвидените учебни часове по учебен план.
  - (б) Учителят самостоятелно планира дидактическата си работа за практическото изпълнение на заложените цели на обучението и за постигане на очакваните резултати в съответната учебна програма за придобиване на профилираната подготовка в съответствие с предвидените учебни часове по учебен план.
  - (в) Планирането има съществена роля за ритмичното усвояване на учебното съдържание по съответния учебен предмет или модул за даден клас и за осъществяване на съответстващите учебни дейности, свързани с преподаване на нов учебен материал, упражнения, преговор, както и за гарантиране на изпълнението на цялата учебна програма.
3. да участват във формирането на политиките за развитие на училището или центъра за подкрепа за личностно развитие;

4. да получават професионална подкрепа в процеса на изпълнение на служебните си задължения;
5. да поддържат и повишават квалификацията си;
6. да бъдат поощрявани и награждавани.

(2) Педагогическите специалисти имат следните задължения:

1. да осъществяват обучение и възпитание на децата и учениците в съответствие с държавните образователни стандарти;
2. да опазват живота и здравето на децата и учениците по време на образователния процес и на други дейности, организирани от БСУ;
3. да зачитат правата и достойнството на децата, учениците и другите участници в предучилищното и училищното образование и да сътрудничат и партнират със заинтересованите страни;
4. да поддържат и повишават квалификацията си съобразно политиките за организационно развитие на съответната институция и специфичните потребности на децата и учениците, с които работят с цел подобряване качеството на образованието им.

(3) На педагогическите специалисти се дължи почит и уважение от учениците, родителите, административните органи и обществеността.

(4) При изпълнение на служебните си задължения местно назначените педагогически специалисти и техническият сътрудник-домакин имат право на представително облекло за всяка втора календарна година, съгласно словашкото законодателство.

(5) Педагогическите специалисти са длъжни ежегодно да повишават квалификацията си с цел подобряване качеството на работата им и повишаване резултатите и качеството на подготовка на учениците. Директорът на училището осигурява необходимите условия за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти.

Чл. 89. (1) Педагогически специалист не може да извършва срещу заплащане обучение или подкрепа на ученици, с които работи в училището, ако това заплащане е от името и за сметка на учениците, включително със средства от училищното настоятелство.

(2) Педагогически специалист няма право да участва при изготвяне и оценяване на изпитни материали и да извършва проверка и оценка на изпитни работи, ако е подготвял ученици за явяването им на съответния изпит срещу заплащане, ако това заплащане е от името и за сметка на учениците.

(3) В едномесечен срок от началото на всяка учебна година педагогическият специалист подава пред работодателя си писмена декларация относно обстоятелството дали срещу заплащане от името и за сметка на учениците през предходната учебна година.

(4) Преди включването в дейности по ал. 2 педагогическият специалист подава декларация, че не е подготвял ученици за явяването им на съответния изпит срещу заплащане от тях или от родителите им.

(5) При установяване нарушение на ал. 1 и 2, както и в случаите на неподаване на декларацията по ал. 3 или при подаване на декларация с невярно съдържание педагогическите специалисти носят дисциплинарна отговорност.

Чл. 90. По мотивирано предложение на директора на училището педагогическите специалисти може да бъдат награждавани с отличия и награди за образцово изпълнение на задълженията си със заповед на работодателя си.

Чл. 91. Документите, издавани или водени от БСУ се попълват на български книжовен език, както и на словашки език по отношение на документите, изисквани от задълженията към Словашката република, произтичащи от международния договор, по който Република България е страна.

Чл. 92. Орган за управление и контрол в БСУ „Христо Ботев” е директорът, който управлява, представлява, организира и контролира цялостната дейност институцията.

Чл. 93. (1) Директорът на училището определя класен ръководител на всеки клас в началото на учебната година. Класният ръководител има следните функции:

1. подкрепя на ученическото самоуправление чрез съвместно разработване на теми за плана за часа на класа и правила за поведението във/на паралелката;
2. своевременно информирание на родителите за:
  - а) правилника за дейността на училището, училищния учебен план, седмичното разписание;
  - б) образователните резултати и напредъка на учениците;
  - в) формите за обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие;
  - г) неспазване на задълженията, произтичащи от чл. 172 от Закона за предучилищното и училищното образование;
3. организиран отход, физическа активност, занимания по интереси и др.;
4. изготвяне на мотивирано писмено предложение за поощряване на учениците;
5. информирание на директора за извършени нарушения от ученика с оглед налагане на санкции по чл.199, ал. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование;
6. изготвяне на мотивирано писмено предложение за налагане на санкция "забележка" или "преместване в друга паралелка на същото училище".
7. да анализира и оценява рисковите фактори върху учениците от паралелката и да предприема превантивни и корективни мерки за справяне с тях;
8. да контролира посещаемостта на учебните часове от учениците от паралелката – поне веднъж седмично при оформяне на дневника на паралелката
9. своевременно да уведомява родителите, ако ученикът отсъства от учебни часове, както и когато спрямо него ще започне процедура за налагане на наказание или други мерки по този правилник;
10. да консултира родителите за възможностите и формите за допълнителна работа с ученика с оглед максимално развитие на заложите му, както и за възможностите за оказване на педагогическа и психологическа подкрепа от специалист, когато това се налага;
11. периодично да организира индивидуални срещи с учениците от паралелката, да организира и провежда часа на класа и да работи за развитието на паралелката като общност;
12. да участва в процедурите за налагане на наказания и мерки по отношение на учениците от паралелката в случаите и по реда, предвидени в този правилник;
13. да осъществява връзка с учителите, които преподават на паралелката, и периодично да се информира за успеха и развитието на учениците от паралелката по съответния учебен предмет, за спазване на училищната дисциплина, за уменията им за общуване и интегриране в училищната среда;
14. да осъществява постоянна връзка с останалите класни ръководители, педагогическите съветници и училищното ръководство с оглед усъвършенстване и намиране на нови форми за общуване с учениците и родителите;
15. да осъществява връзка и да подпомага специалистите, които работят с ученици от паралелката;
16. да води редовно и да съхранява учебната документация за паралелката;
17. при възникнали проблеми свързани с успеха, дисциплината и отсъствията на учениците незабавно да информира писмено и да запознае директора;
18. С изпълнение на служебните си задължения да гарантира сигурна среда и безопасни условия на обучение и възпитание на учениците в БСУ, включително чрез провеждане на инструктаж срещу подпис на учениците за обучение и възпитание при безопасни условия, който внася във входяща поща на училището и обсъждане и запознаване на родителите с инструктажа и правилата за безопасни условия на родителите на първата за годината родителска среща;
19. Два пъти годишно се провежда отиграване на тренировъчна евакуация с цел придобиване на знания, умения и отношения за справяне в извънредни обстоятелства за опазване на живота и здравето на учениците и осигуряване на безопасни условия на обучение, възпитание и труд. Редът и условията на провеждане се регламентират със заповед на

директора.

(2) По време на родителските срещи се обсъждат и се вземат решения по основни въпроси, свързани с развитието и възпитанието на учениците, включително с участието на специалисти. Класният ръководител не може да обсъжда публично въпроси, свързани с успеха и поведението на отделните ученици от паралелката.

(3) На първата родителска среща за учебната година класният ръководител предоставя на родителите информация за графика на приемното време на учителите в училището, графика за класни и контролни работи и Правилника за дейността на училището, Правилника за безопасни условия на обучение, възпитание и труд, Етичния кодекс на училищната общност и др.

(4) Класният ръководител има право:

1. Да предлага ученици за награди и наказания и преди налагане на наказанията и мерките да изрази мнението си;
2. Да организира дейности и мероприятия, които създават условия за развитие на комуникационните и образователно-възпитателни умения на учениците;
3. Да изисква допълнителна информация за ученика от училищно ръководство, педагогически съветници, медицински персонал и родители във връзка с изпълнение на задълженията си по чл.46, ал.2;

(5) В училището ежегодно се определят по учебни срокове, дни и дневни смени дежурни учители – за отделните корпуси и за столовата:

1. Дежурният учител отговаря за реда, дисциплината и състоянието на хигиената в смяната.
2. При възникнали конфликтни ситуации и при проблеми с храната информира директора писмено.
3. Конкретните задължения на дежурните се определят със заповед на директора.

(6) Учителите подават заявки за необходимостите от обезпечаване на учебния процес с материали, техническо оборудване, пособия, електронни и др. системи. Заявките се обсъждат с директора преди тяхното създаване и в зависимост от финансовите възможности се удовлетворяват чрез съгласуване с подпис от директора. Класират се и се изплащат от главния счетоводител.

Чл. 94. (1) В друг персонал на училището се включват: главен счетоводител и сътрудник и домакин на училището. Те изпълняват задълженията посочени в длъжностната характеристика, с която се запознават при сключване на трудовия договор за работа:

(2) Главният счетоводител извършва разплащанията по сметката на училището, попълва и осчетоводява платежни нареждания, изготвя баланса по сметката, изготвя касов отчет за изпълнение на бюджетните и извънбюджетните сметки и фондове и оборотна ведомост – баланс. Води касова книга за разплащания в брой, съхранява и обработва личните дела на персонала – командировани и местни и следи за пълнотата на документацията в тях и съответствието с осчетоводените средства за възнаграждение. Следи болничните листове и отпуските, предвижда средства за социален фонд срещу внесени при него с входящ номер протоколи от решенията на събранието на членовете на синдиката на учителите – местни. Главният счетоводител се консултира от помощник – местен специалист на граждански договор относно изготвянето на трудови договори и определяне на прагове на възнаграждение. Главният счетоводител информира директора на БСУ „Христо Ботев“ ежедневно за извършваната дейност и състоянието на финансите на училището;

(3) Техническият сътрудник и домакин води задължителните книги за издаване на свидетелства за завършено образование, дневник за ЕДСД, подпомага класните ръководители при издаване на удостоверения за преместване на ученик подлежащ на задължително обучение и отпускно удостоверение, преписи от документи за завършен клас; предвижда средства за социален фонд срещу внесени при него с входящ номер протоколи от решенията на събранието на членовете на синдиката на учителите - местни; заявява, закупува и съхранява необходимите документи и

материали, учебници и учебни пособия. Ръководи и контролира работата на хигиенистите; следи за хигиената в училищната сграда и двора и съдейства за отстраняване на проблемите; подпомага УВР съгласно разпоредбите в настоящия правилник и заповеди на директора, отговаря за училищната библиотека.

Чл. 95. (1) БСУ „Христо Ботев” се ръководи от директор с правомощия, определени със ЗПУО, държавен образователен стандарт, заповед на министъра на образованието, трудовия договор и длъжностната характеристика.

(2) В изпълнение на своите правомощия директорът издава заповеди.

(3) Административните актове на директора могат да се оспорват по административен ред пред министъра на образованието и науката.

(4) Административните актове на директора могат да се обжалват по реда на Административно процесуалния кодекс.

(5) При отсъствие на директора, той се замества от определен със заповед за всеки конкретен случай педагогически специалист от институцията.

(6) Помощни органи и длъжностни лица на директора са училищните комисии.

1. Комисиите имат съвещателна функция и подпомагат директора при вземане на решения.
2. Приемно време на директора: вторник и четвъртък от 14.00 до 16.00 ч.
3. Директорът е с 8 – часов работен ден и половин час за обяд от 13.00 до 13.30 ч. Продължителността на работния ден е от 8.00 ч. до 16.30 ч.

Чл. 96. (1) Специализиран орган за разглеждане и решаване на основни педагогически въпроси в училището е педагогическият съвет, включващ в състава си всички педагогически специалисти, а директорът е председател на педагогическия съвет.

(2) В заседанията на педагогическия съвет с право на съвещателен глас може да участват представители на обществения съвет, настоятелството, ученици, както и други лица.

(3) Директорът на училището, в качеството си на председател на педагогическия съвет, кани писмено представителите на обществения съвет и на настоятелството на заседанията на педагогическия съвет, като им предоставя възможно най-пълна информация по въпросите, които предстои да бъдат обсъждани.

Чл. 97. (1) Педагогическият съвет в училището:

1. приема стратегия за развитие на училището за следващите 4 години с приложени към нея план за действие и финансиране;
2. приема правилник за дейността на училището;
3. приема училищния учебен план;
4. приема формите на обучение;
5. приема годишния план за дейността на училището;
6. приема учебни планове за индивидуална форма на обучение;
7. приема мерки за повишаване качеството на образованието;
8. приема програма за превенция на ранното напускане на училище;
9. приема програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи;
10. предлага на директора разкриване на занимания по интереси;
11. прави предложения на директора за награждаване на ученици и за налагане на съответните санкции в предвидените в този закон случаи;
12. определя училищни символи и ритуали и други отличителни знаци;
13. определя ученически униформи;
14. участва със свои представители в създаването и приемането на етичен кодекс на училищната общност;

15. запознава се с бюджета на училището, както и с отчетите за неговото изпълнение;
16. периодично, най-малко три пъти през една учебна година, проследява и обсъжда нивото на усвояване на компетентности от учениците и предлага съвместни мерки между учителите с цел подобряване на образователните резултати;
17. упражнява други правомощия, определени с нормативен акт.
18. Педагогическият съвет има право да ревизира и да отменя своите предишни решения.

(2) Документите по ал. 1, т. 1-5 и т. 7-9 се публикуват на интернет страницата на училището;

(3) Местни учители се назначават от директора, като се спазват изискванията, посочени в ЗПУО и подзаконовите нормативни актове, Инструкцията за изискванията за заемане на длъжност в българско държавно училище в чужбина. Назначаването на учители, командироваани от България е след спечелен конкурс чрез трудов договор, сключен между служителя и Министъра на образованието и науката.

(4) За създаване на организация, ред и дисциплина в училище учителят спазва следните изисквания:

1. Започва учебния час при биенето на звънеца с проверка на учениците;
2. Изпълнява дежурството си в коридора или столовата на училището по определен график, утвърден от директора;
3. Попълва ежедневно в отчетния документ – електронен дневник дневник, проведените часове;
4. Подава в срок изискваната от ръководството информация;
5. Отговаря за реда и дисциплината в учебния час, за дежурството на учениците, следи за хигиената и опазването на материално-техническата база в класната стая и училището;
6. Дава по график консултации на ученици, както за изоставащите, така и за напредналите;
7. Провежда класни, контролни и тестови проверки, спазвайки заявеното предварително време, подадено от самия него, по графика, утвърден от директора на училището, като контролните и класните работи се коригират и рецензират от преподаващия учител и се връщат на учениците за запознаване с резултатите и за информация на родителите;
8. Следи и изпълнява задълженията си по текущите заповеди и план-графици;
9. В началото на учебната година подава декларация по ЗПУО;
10. Когато има свободен час извършва самоподготовка, организира при необходимост възпитателни дейности с учениците, които са отстранени от час по разпореждане на училищното ръководство или взема часове на отсъстващ колега.

(5) В пряката си работа учителят изпълнява разпорежданията на директора, а при отсъствието му – на заместващия директора по заповед.

(6) С оглед недопускане на свободни часове и ученици, които са без педагогически контрол:

1. учителите, които по седмично разписание нямат първи час за деня, пристигат на работното си място по-рано, ако бъдат уведоменни по телефона, че се налага да заместят отсъстващ друг учител;
2. директорът определя със заповед заместващите за деня и организира заместването на часовете през следващите дни на отсъствието;

Чл. 98. (1) При спазване на нормативните текстове и на Република Словакия БСУ към училището може да се създаде Обществен съвет като орган за подпомагане на развитието на БСУ, състоящ се от нечетен брой членове, включващ един представител на финансиращия орган и най-малко трима представители на родителите на ученици от съответната институция.

(2) Представителите на родителите се излъчват от събрание на родителите, свикано от директора на училището, а председателят на обществения съвет се избира от членовете му. заседание най-малко 4 пъти годишно, като задължително провежда заседание в началото на учебната година, а членовете на обществения съвет се определят за срок не по-дълъг от три години.

(3) Директорът на училището има право да присъства на заседанията на обществения съвет и да изразява становище по разглежданите въпроси, като при поискване предоставя всички сведения и документи, необходими за дейността на съвета. В случай на необходимост директорът може да отправи искане до председателя на обществения съвет за свикването му.

Чл. 99. В училището е организирано и се осъществява видеонаблюдение с цел осигуряване на пропускателен режим и опазване на живота и здравето на учещите и работещите в БСУ като организация с нестопанска цел при спазване на изискванията на Закона за защита на личните данни на Република България и Република Словакия. За спазване на правата на служителите и учениците са приети и се прилагат Правилник, инструкции и етичен кодекс за обработка на лични данни. Заинтересованите попълват декларации, които се завеждат във входящата поща на училището. На външните врати на двата павилиона на училището видеонаблюдението е обозначено със стикер.

Чл. 100. (1) Финансирането на училището се осъществява със средства от държавния бюджет в качеството му на второстепенен разпоредител;

(2) Финансирането, осигурявано от бюджета на Република България се разходва за средства за наем, средства за режийни, командировъчни възнаграждения, за поддръжка от фирма по договор от 2005 г., за работа по национални проекти и програми;

(3) Финансирането от бюджета на Република Словакия се разходва за всички останали случаи, определени в нормативен текст за съществуването и функционирането на училище, включено в словашката мрежа училища със задължения и отговорност, произтичащи от словашкото законодателство.

Чл. 101. Училището осигурява средства за издръжка от определения му от първостепенния разпоредител – МОН, бюджет, както и от собствени приходи, регламентирани в нормативни документи като наеми, дарения, целеви средства от юридически и физически лица, работа по проекти и други.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Този правилник се издава на основание ЗПУО и държавните образователни стандарти на Република България, както и на Закон № 245 и нормативните документи в сферата на образованието на Република Словакия и е приет от Педагогическия съвет с Протокол № 14/10.09.2024 година и е утвърден от директора на училището.

§ 2. За изпълнението на този правилник директорът на училището издава заповеди и разпореждания.

§ 3. Родителите на учениците се запознават с настоящия правилник при постъпването на ученика в училището, на първата родителска среща и при записването на всеки нов ученик, а в първия час на класа след започване на учебната година учениците удостоверяват с подписа си, че познават неговото съдържание.

§ 4. Правилникът е задължителен за директора, учителите, учениците и служителите в БСУ „Христо Ботев” – гр. Братислава, както и за всички други лица, които се намират на територията на училището.

§ 5. Текстовете на правилника може да се обжалват в 14 дневен срок от приемането им пред началника на РУО – София град.